

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2022-2023

31 JANUARI 2023

DIALOGRECHT

**Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk Beleid
van dinsdag 31 januari 2023**

INTEGRAAL VERSLAG

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: de heer Fouad Ahidar, voorzitter, mevrouw Soetkin Hoessen,
de heer Arnaud Verstraeten

Plaatsvervangers: mevrouw Lotte Stoops, mevrouw Els Rochette

Andere leden: mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Pepijn Kennis

Verontschuldigd: de heer Guy Vanhengel

INHOUD

1. Dialoogrecht (R.v.O., art. 63, 64 en 64bis)

- Behandeling van de vraag aan het College betreffende de huidige stand van zaken klimaatopwarming, het ingrijpen op klimaatopwarming en haar gevolgen voor Brusselaars
Hoorzitting van mevrouw Véronique Bidée

1. Dialoogrecht (R.v.O., art. 63, 64 en 64bis)

Behandeling van de vraag aan het College betreffende de huidige stand van zaken klimaatopwarming, het ingrijpen op klimaatopwarming en haar gevolgen voor Brusselaars.

Hoorzitting van mevrouw Véronique Bidée.

De voorzitter: De politiek mag zich niet enkel afspelen in het parlement of binnen de regering. Bij de Raad en het College van de VGC vinden we heel belangrijk dat de burger en de politiek dichterbij elkaar komen. Daarom hebben we vorig jaar het dialoogrecht in het leven geroepen. Dat betekent dat elke burger met een goed idee nu een vraag kan stellen aan de raads- en collegeleden.

Ik wil mevrouw Bidée enorm bedanken. Zij is de allereerste die gebruik maakt van het dialoogrecht. Echt een primeur in dit parlement. Over een belangrijk thema dan nog: hoe draagt de VGC bij aan het bestrijden van de klimaatverandering? En hoe zorgt zij er mee voor dat Brussel een leefbare stad blijft, ondanks de klimaatproblematiek.

Ik hoop dat nog vele burgers mevrouw Bidée in de toekomst zullen opvolgen.

Mevrouw Véronique Bidée: Ik zat thuis en schreef u volgende mail:

Beste Raad van de VGC,

Graag wens ik volgende vraag aan jullie voor te leggen met als context: de huidige stand van zaken betreffende de klimaatopwarming.

Er is in de wetenschap wereldwijd consensus rond klimaatopwarming: het is een crisis die urgente en maatschappijbrede actie vraagt, menselijke activiteit vormt de oorzaak, er vinden nu al wegens niet-ingrijpen schadelijke gevolgen voor de mensheid plaats, deze gevolgen zullen nog sterk verergeren indien we geen doortastend klimaatbeleid uitvoeren.

België werd in 2019 veroordeeld door het gerecht wegens het schenden van de mensenrechten omdat ons beleid en onze overheden niet voldoende verantwoordelijkheid en de nodige acties opnamen om een kwalitatief leefbaar scenario binnen de klimaatcrisis na te streven. De klimaatcrisis is een transversaal vraagstuk dat alle domeinen van het leven van de burgers en de economie raakt. Wetenschappers en beleidsmakers in Europa (en wereldwijd), voeren bewust geplande en gemonitorde klimaatacties uit om binnen al deze domeinen een positieve impact te realiseren en de klimaatcrisis te temperen.

Mijn vraag voor de VGC was: ingrijpen op klimaatopwarming en haar gevolgen voor Brusselaars. Hoe neemt de VGC medeverantwoordelijkheid op door concrete, meetbare doelstellingen vast te leggen en de nodige acties te ondernemen om ook vanuit de overheidsrol van de VGC een voldoende positieve impact bij te dragen aan de noodzakelijke veranderingen die nodig zijn om een kwalitatief leven en aangename toekomst van de Brusselaars en de maatschappij wereldwijd te verzekeren?

Gelieve bij het antwoorden op deze vraag volgende aspecten te verduidelijken. Heeft de VGC een klimaatplan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn de doelstellingen, de timing, en de hieraan verbonden middelen om ze te verwezenlijken? Welke acties ondernam de VGC reeds

om de ecologische (en bij gevolg daarvan maatschappelijke en economische) crisis in te dijken? Welke resultaten bekwam ze hiermee? Wordt het bestaande klimaatbeleid geëvalueerd en bijgestuurd? Welke evaluaties zijn er al gemaakt, welke bijsturing gebeurt er of zal er gebeuren? Hoe zorgt de VGC ervoor dat wonen en leven in Brussel haalbaar en kwalitatief blijft voor de gemiddelde Brusselaar en gezinnen te midden van de klimaatcrisis en haar neveneffecten (extreem weer, stijgende grondstofprijzen, geopolitieke onrust, vluchtelingen)? Zijn we met het huidige beleid in Brussel goed op weg om de nodige doelstellingen voor 2030 en 2050 te behalen? Welke stappen onderneemt de VGC om de klimaatproblematiek te verbinden aan haar beleidsdomeinen zoals wonen in Brussel, de Brusselse jeugd, cultuur, armoede, ... ?

Als betrokken burger verwacht ik van de VGC ook dat zij een pro-actieve rol opneemt in het tackelen van onze klimaatcrisis – zodat mijn toekomst, die van mijn naasten, die van mijn toekomstig gezin, die van alle jongeren en volwassenen in Brussel, perspectief biedt op aangenaam en kwaliteitsvol leven.

Bedankt voor jullie reactie. (*applaus op alle banken*)

De heer Arnaud Verstraeten (Groen): Hartelijk bedankt, mevrouw, voor uw vraag die *heel to the point* is over een heel belangrijk thema: voor ons, voor onze kinderen en kleinkinderen. Met de Groenfractie zijn we bijzonder verheugd dat u, niet alleen de eerste burgervraag indient, maar vooral dat u zo'n belangrijk onderwerp aankaart. We kijken uit naar de antwoorden van het College. Uw vragen zijn zeer volledig. De afgelopen jaren zijn mensen massaal op straat gekomen in Brussel om te eisen dat er meer actie zou ondernomen worden in de strijd tegen klimaatopwarming, dat meer zou gebeuren voor milieuzorg, een gezonde leefomgeving en luchtkwaliteit. Verschillende regeringen, en ook dit College, hebben - zeker onder impuls van Groen - gekozen om daar werk van te maken. Het was onze ambitie om er voor te zorgen dat ook de VGC die richting zou inslaan. De VGC kan niet alleen die verantwoordelijkheid opnemen, maar kan wel - zoals elke burger en elke instantie - een betekenisvolle bijdrage leveren aan die strijd tegen klimaatopwarming. Daarom is het een terechte vraag. In naam van onze fractie kan ik mij hier alleen maar bij aansluiten en vragen aan het collegelid om een zo volledig mogelijk overzicht te geven van de acties die tot nog toe zijn uitgerold en wat er gepland is voor de toekomst. De klimaatopwarming gebeurt niet alleen in verre landen, maar heeft ook hier zijn impact. Denk in dat verband aan wat gebeurd is in Wallonië.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ook ik dank u voor uw vraag. De politiek kan heel veel, maar kan zeker niet alles alleen. We willen constant burgers betrekken, want zij hebben kennis van lokale urgenties. Zij kunnen op andere niveaus meewerken, maar er moet wel een beleid zijn die daar als een partner tegenover staat. Ik ben heel blij dat u hier kunt komen met uw vragen. Maar ook de VGC zorgt voor participatieve activiteiten, zodat we een oor te luisteren kunnen leggen bij alle Brusselaars. Ik ben voorstander van alles wat te maken heeft met samenwerking, niet alleen tussen politieke partijen, maar ook met de burgers en de markt. Zo maken we een driehoek tussen politiek, burgers en de privé.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Dank u voor uw zeer goed opgestelde vraag. U kunt zo terecht in het parlement met dergelijke vraag. Ik ben eveneens heel benieuwd naar het antwoord van het College. Het zal voornamelijk gaan over wat de VGC doet en op welke manier zij haar steentje bijdraagt in het verminderen van energieverbruik en in de strijd tegen de klimaatopwarming. In de pers lees ik ook dat VGC zonnepanelen wil plaatsen, maar ik ben vooral nieuwsgierig om te weten wat het College allemaal doet of niet doet, om te weten of we hen nog moeten aanmoedigen om acties te ondernemen. We stellen ook heel veel vragen op het

gewestelijk niveau. Daar zijn de doelstellingen in een ordonnantie gegoten. Mijn grote kritiek is evenwel dat ik niet zie hoe we deze doelstellingen zullen halen. We wachten op een klimaatplan. Daarom heb ik veel liever concrete acties op het terrein, in plaats van te moeten wachten op een klimaatplan.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): De one.brussels-Vooruitfractie is eveneens opgetogen omdat u de spits afbijt in het dialoogrecht. Ik treed de collega's bij: uw vraag is heel terecht en goed opgesteld. De klimaatopwarming raakt inderdaad alle beleidsdomeinen, dus ook die van de VGC. De VGC legt zonnepanelen en heeft heel veel aandacht voor isolatie. Er worden ook extra groene ruimtes gecreëerd in nieuwe gebouwen, zoals bijvoorbeeld in gemeenschapscentrum De Vaartkapoen. Er gebeuren al dingen. Wij vinden het zeer belangrijk dat de omgevingskwaliteit voor alle Brusselaars gegarandeerd wordt, zodat iedereen gezonde lucht kan inademen. Gezonde lucht en drinkbaar water zijn heel belangrijk, maar niet overall meer evident. U sprak zelf over vluchtelingen. Heel wat mensen komen naar hier, net voor die zaken waar wij van kunnen genieten. Gezonde lucht en drinkbaar water zijn sowieso een sociaal verhaal. Wij vinden het belangrijk dat we daarmee rekening houden.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Mijn collega's hebben al veel gezegd. Het is heel belangrijk dat we vandaag de eerste burgerdialoog hebben. Dat is voor Agora het belangrijkste punt, belangrijker zelfs dan verkiezingen. Het gaat erover dat u uw vraag kunt stellen aan de politiek en de politiek *accountable* kan houden: waar bent u mee bezig, wat doet u met onze centen en wat doet u met het mandaat dat u van ons - burgers - hebt gekregen? Ik vind het fijn dat burgers kunnen deelnemen aan politiek. Maar ik vind het jammer dat we hier letterlijk de kloof maken tussen de politiek en de burger door elk aan een andere kant van de zaal te gaan zitten. In elk geval bent u van harte welkom in de Raad.

Het is een belangrijk thema. Ook de Brusselse burgerassemblee heeft een resolutie geschreven over energie en klimaat. Leefmilieu is daar de rode lijn in, waarbij de voornaamste vaststellingen gelijklopend zijn met uw vraag. We hebben een heleboel doelstellingen en kunnen allerhande op papier zetten, maar als we geen actie ondernemen geraken we er niet. In de resolutie huisvesting gaat het over renoveren en energieverbruik doen dalen. Al die zaken samen zijn er niet alleen voor de gemiddelde Brusselaar, maar om de stad voor elke Brusselaar aangenaam en leefbaar te houden. De VGC heeft hier ook een rol in te spelen.

De heer Sven Gatz zit hier als collegelid, maar hij is ook minister in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. In beide instanties is er veel te doen. Energiegebruik van openbare gebouwen, aanleggen van groene ruimte, dat kan een gemeenschapsschool zijn of dergelijke. Maar ook - en dat komt uit de burgerresolutie - het indachtig houden van de volledige levenscyclus van een gebouw. De energiekosten, de klimaatkost, dat is niet enkel het verbruik, maar ook de bouw en de afbraak. Daar zijn doelstellingen voor. Welke resultaten zijn al geboekt? Ik hoop dat dit een impact zal hebben op het beleid en ervoor zal zorgen dat de doelstellingen vlugger kunnen worden behaald doordat burgers als u aan de alarmbel trekken en ons herinneren aan onze verantwoordelijkheid.

Mevrouw Soetkin Hoessen (Groen): Ik wil u enkel nog bedanken voor uw vraag. Ik denk dat mijn collega's heel duidelijk hebben gezegd wat voor de Groenfractie belangrijk is. Misschien - ik weet niet of het gepast is - kan ik vermelden dat onze collegevoorzitter verontschuldigd is door medische redenen. Dat was u misschien medegedeeld, maar we zijn natuurlijk heel blij dat collegelid Sven Gatz hier is.

Collegelid Sven Gatz: Ik wil mevrouw Bidée hartelijk danken voor haar vraag.

Sinds de invoering van het dialoogrecht, is zij de eerste burger die hiervan gebruikmaakt. Het dialoogrecht is een goede manier om het maatschappelijk debat open te trekken en op een transparante en toegankelijke manier in gesprek te gaan met Brusselaars. Een goede stap richting meer participatie en inspraak van burgers en helemaal in lijn met de keuzes die het VGC-College deze legislatuur al maakte, door bijvoorbeeld het Strategisch Meerjarenplan 2022-2025 te maken met een stevige inbreng van de Brusselaars.

De vraag die mevrouw Bidée stelt, is dé vraag van ons tijdsgewricht. De zorg voor de aarde en de strijd tegen klimaatopwarming is een verantwoordelijkheid die wij samen dragen voor de toekomstige generaties. En hoewel de bevoegdheden van de VGC niet altijd rechtstreeks te maken hebben met klimaatbeleid (die zitten eerder op Gewestniveau), is klimaat voor elke VGC-bevoegdheid wel degelijk relevant. Wat de VGC ook doet, het moet zo veel mogelijk een hefboom zijn om de zorg voor elkaar en dus voor het klimaat te versterken.

Het Strategisch Meerjarenplan 2022-2025 vormt de leidraad van het VGC-beleid voor deze legislatuur. Meer dan ooit loopt duurzaamheid als een rode draad doorheen dit plan. De VGC-ambities met betrekking tot duurzaam en ecologisch beleid staan onder verschillende acties.

In wat volgt, geven we daarom enkele voorbeelden van acties van de VGC rond klimaatopwarming en duurzaamheid, vaak in combinatie met andere thema's die voor de VGC ontzettend belangrijk zijn. Deze opsomming is niet volledig, maar geeft wel een beeld van de veelheid aan domeinen waarin we ingrijpen.

Ten eerste streeft de VGC ernaar om het energieverbruik van haar eigen patrimonium aanzienlijk te verminderen door rationeler om te gaan met energie.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt zich voor om tegen 2050 het volledige patrimonium energieneutraal te maken. De Vlaamse Gemeenschapscommissie volgt als Brusselse overheid de aanpak van het Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE). Dit is gericht op het stapsgewijs verlagen van het energieverbruik van de gebouwen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie werkt volgens de PLAGE-methodologie en streefcijfers zoals die zijn uitgewerkt door Leefmilieu Brussel.

Als we spreken over het VGC-patrimonium, dan hebben we het over 35 gebouwen. Het gaat om de administratiehuizen, de gemeenschapscentra, de Nieuwlandsite, Kasterlinden en het Neerhof in Dilbeek.

Op korte termijn zet de Vlaamse Gemeenschapscommissie in op volgende energiebesparende acties:

1. Operationalisering van het dossier zonnepanelen:

Eind 2022 worden zonnepanelen geplaatst op een groot deel van het VGC-patrimonium. Ecopower schat de verwachte elektriciteitsproductie van deze zonnepanelen op 1,2 miljoen kWh per jaar.

2. Verlagen van de omgevingstemperatuur tot 19°C:

Sinds vorig jaar wordt de verwarming tot 19°C begrensd en wordt verkoeling pas ingeschakeld vanaf 27°C. Voor de gebouwen waarvan de VGC huurder is, vragen we aan de beheerder om

ook daar deze doelstelling te behalen. In infrastructuren waar zo'n temperatuurregeling niet mogelijk is, zijn infrastructurele aanpassingen voorzien.

3. Inzetten op sensibilisering van het personeel:

Sinds begin 2022 volgt de VGC in samenwerking met de verschillende diensten het energieverbruik in al haar gebouwen van nabij, via een maandelijkse manuele meting. De bedoeling is dat er een algemeen bewustzijn wordt gecreëerd en dat iedereen haar of zijn verantwoordelijkheid opneemt. Daarom zijn er verschillende sensibiliseringsacties voorzien zoals workshops en een VGC-brede activeringscampagne. Met deze acties wordt geprobeerd zowel het draagvlak voor maatregelen te vergroten, als aandacht te hebben voor de specifieke situatie van bepaalde medewerkers zoals onthaalpersoneel of huisbewaarders.

Op middellange termijn zet de VGC in op volgende energiebesparende acties:

1. Relighting:

Bij de vervanging van defecte lampen wordt de oude verlichting van het lokaal vervangen door een meer energiezuinige verlichting.

2. Nieuwbouwprojecten:

Bij elk integraal bouw dossier binnen het meerjarenplan, wordt gewaakt over zowel de bouwtechnische als energetische duurzaamheid. De multifunctionele site Nekkersdal in Laken is het eerste bouwproject waarbij van bij de aanvang werd gekozen voor ecologisch en duurzaam bouwen. De VGC zet in dit bouwproject maximaal in op ontharding, hergebruik, energiezuinigheid en circulair bouwen. Andere sites zullen dit voorbeeld volgen.

3. Buitengewoon onderhoud:

Via punctuele ingrepen wordt de volgende jaren verder ingezet op het verbeteren van de isolatie van daken, gevels en buitenschrijnwerk. Bij de vervanging van oude installaties wordt gekozen voor duurzame en kwaliteitsvolle technieken die zoveel mogelijk gebruik maken van vernieuwbare energie (bv. zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, aangepaste ventilatie en besturingssystemen, isolatie van leidingen, ...).

4. Verdere inzet op sensibilisering:

Er wordt ingezet in op communicatie en responsabilisering van de medewerkers, de verenigingen en burgers die gebruik maken van de infrastructuren.

Ten tweede kent de VGC investeringsubsidies toe aan Nederlandstalige scholen, welzijns- en vrijetijdsorganisaties.

1. Duurzame investeringen in de infrastructuur van het netwerk:

Om de VGC-infrastructuur duurzamer en meer kwaliteitsvol te maken, wordt er zelf in geïnvesteerd en wordt voorzien in ondersteuningsmogelijkheden voor de partners van het N-netwerk. Op die manier kunnen zij hun uitgaven financieren voor bijvoorbeeld isolatie of meer duurzame technieken.

2. Organisaties uit het N-netwerk ondersteunen in het nemen van energiebesparende maatregelen:

De VGC werkt samen met vzw's en partners, die organisaties uit het N-netwerk ondersteunen, om energie te besparen in gebouwen. Zo kunnen de non-profitorganisaties beroep doen op Bruxeo, een vzw die energiescans doet en advies op maat geeft.

Voor energiezorg op school ondersteunt de VGC bijvoorbeeld de organisatie vzw FIX. De energieverantwoordelijken van vzw FIX geven advies op maat over energiebesparingen op school en realiseren kleine infrastructuurwerken.

3. Specifieke investeringsoproepen rond klimaat en duurzaamheid:

Daarnaast beschikt de VGC over een aantal meer specifieke ondersteuningsmechanismen, zoals het subsidieprogramma ‘BuitenSpel’ voor de heraanleg van speelplaatsen en het subsidieprogramma ‘Energiezorg op school’. De heraanleg van speelplaatsen gaat gepaard met ontharding, wat een positief effect heeft op het waterbeheer, biodiversiteit, het tegengaan van het hitte-eilandeffect enzovoort. Met het project ‘Energiezorg op School’ worden de Nederlandstalige onderwijsinstellingen en hun onderwijsinternaten in Brussel ondersteund om een doordacht energiebeleid te voeren. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat het Nederlandstalige werkveld in Brussel de nodige incentives krijgt om ook werk te maken van een duurzaam gemeenschapstrimonium.

Ten derde investeert de VGC ook in het verduurzamen van de publieke en de semipublieke ruimte in de stad.

1. Participatief stadsvernieuwingsproject Groenblauw bxl:

Met het project Groenblauw wordt ingezet op meer buurtgroen, het tegengaan van hitte-eilanden, ontharding en regenopname in verschillende Brusselse wijken. De voorbije jaren zijn er een hele reeks van kleine en grotere projecten gerealiseerd: moestuinen, bomen, fruitbomen, kruiden, planten, nestkasten op daken, gevels, omheiningen, speelplaatsen en in de publieke ruimte. Atelier Groot Eiland stond in voor de realisatie en coördinatie van de verschillende projecten. De komende periode zal Atelier Groot Eiland ook een lerend netwerk opstarten om meer organisaties en burgers te ondersteunen om zelf aan te slag te gaan met buurtgroen.

2. Bruss-it projectoproep rond duurzaamheid:

In 2021 keurde de VGC een vernieuwde Bruss-it projectoproep goed. Met Bruss-it oproep worden burgers en organisaties aangemoedigd om zelf een project op te starten met als centraal onderwerp ‘Samenwerken aan een duurzame en leefbare stad’. Binnen het overkoepelende thema worden vier inhoudelijke clusters onderscheiden: Share-it (delen), Reuse-it (gebruiken), Green-it (vergroenen) en Activate-it (actief ontdekken). In 2021 en 2022 werden 2 edities van de oproep gelanceerd, met in totaal 50 weerhouden projecten verspreid over het Brusselse grondgebied als resultaat. Veel van deze initiatieven dragen op hun manier ook bij tot een duurzame en leefbare stad, en hebben een positief effect op de klimaatproblematiek.

Ten vierde hanteert de VGC een “Leidraad Duurzaamheid” in haar aankoopbeleid. De VGC voert een duurzaam aankoopbeleid en engageert zich om duurzame overheidsopdrachten te plaatsen waar mogelijk, met een lage ecologische, maar een hoge economische en sociale impact.

De ‘Leidraad Duurzaamheid’ van de VGC moet zorgen voor een maximale integratie van duurzaamheidsaspecten in overheidsopdrachten. Bovendien onderzoekt de aankoopdienst bij elke opdracht de mogelijkheid om deze aspecten op te nemen in het opdrachtdocument.

Zo’n duurzaam aankoopbeleid neemt verschillende vormen aan. Denk maar aan een duurzaam gebruik van grondstoffen en van natuurlijke hulpbronnen, aan duurzame verpakkingen maar ook aan duurzame logistiek.

Ten vijfde is er het mobiliteitsbeleid van de VGC.

1. De VGC stimuleert haar medewerkers om zoveel mogelijk gebruik te maken van het openbaar vervoer en de fiets. Het woon-werkverkeer per openbaar vervoer wordt volledig terugbetaald. Wie met de fiets naar het werk komt kan een fietsvergoeding aanvragen. De VGC werkt hiervoor samen met *Bike To Work*, een initiatief van de Fietzersbond. Alle personeelsleden van de VGC krijgen een gratis *MIVB-abonnement* (metro, tram en bus). Voor dienstverplaatsingen worden er fietsen ter beschikking gesteld.

2. Het wagenpark van de VGC voor dienstverplaatsingen en dienstverlening werd in 2021 verduurzaamd. Dit wagenpark wordt voornamelijk beheerd via operationele leasing en is de afgelopen jaren met een voertuig verkleind. Daarnaast is er ook grotendeels overgeschakeld op elektrische voertuigen – waar voorheen een groot deel van de voertuigen nog dieselmotoren waren.

De VGC zorgde voor de plaatsing van laadpalen in haar administratiehuizen en op de campus Kasterlinden in Sint-Agatha-Berchem.

Ten zesde subsidieert de VGC organisaties met een actieve werking op het vlak van duurzaamheid en klimaat.

Binnen het sociaal-cultureel werk voor volwassenen ondersteunt de VGC organisaties zoals Bral (Brussels Raad voor het Leefmilieu – Brusselse Stadsbewegingen) die actief werken rond duurzaamheid en klimaat. Ook binnen het jeugdwerk zijn er organisaties die een link hebben met natuur, milieu en klimaat, zoals het Neerhof (jeugd- en gezinsboerderij), JNM Brussel en goodplanet. Binnen het bevoegdheidsdomein welzijn, gezondheid en gezin ondersteunt de VGC het Kenniscentrum. Zij ondersteunen organisaties binnen de welzijnssector om te voldoen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Daarnaast steunt de VGC ook verschillende concrete initiatieven die inzetten op circulaire economie en korte ketens, zoals stadslandbouwprojecten in de sociale economie, Babytheken en Sport Switch.

Ten zevende sensibiliseert de VGC Brusselse organisaties en burgers.

De VGC voert een sensibiliserend beleid naar scholen en andere organisaties op het Brusselse terrein. Een goed voorbeeld daarvan is de werking van Milieuzorg Op School (MOS) binnen het Onderwijscentrum Brussel. MOS-Brussel helpt om van een school een milieuvriendelijke en duurzame leer- en leefomgeving te maken, samen met de leerlingen, het schoolteam en het netwerk van de school. Binnen MOS-Brussel ligt de focus hierbij op *Outdoor Learning*, klimaat en bewust consumeren. In de onderwijsbibliotheek van het OCB kunnen prentenboeken en informatieboeken rond duurzame thema's worden uitgeleend. Leerkrachten kunnen er ook terecht voor educatieve spelletjes zoals de Klimaatkoffer, het klimaatspel 'Waar zijn de rupsen?' en de 'Tiny Forest'-leskoffer.

Tot slot een vooruitblik: de VGC zet sterk in op dit cruciale thema, maar beseft ook dat er nog meer mogelijk is. Enkele vooruitzichten zijn: jaar na jaar progressie blijven maken in het VGC-patrimonium volgens de PLAGE-methodiek. Het is de bedoeling om de acties in het Strategisch Meerjarenplan 2022-2025 van de VGC structureel af te toetsen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties.

Kortom, waar de VGC impact kan hebben, wordt er alles aan gedaan om de uitstoot van broeikasgassen zo veel mogelijk te verminderen en de stad en haar bewoners weerbaar te maken

voor een veranderend klimaat. De verschillende beleidsdomeinen worden daarbij uitdrukkelijk met elkaar in verbinding gebracht.

Er wordt hoog ingezet op projecten die op een kruispunt zitten. Groenblauw BXL gaat over ontharding, vergroening en weerbaarheid op vlak van klimaat, maar net zo goed over gezonde voeding, sociale cohesie, publieke ruimte en levenslang leren. Zo ook voor de verbouwing van het gemeenschapscentrum Nekkersdal en de bouw en verbouwing van schoolinfrastructuren. Dergelijke projecten gaan over een toegankelijke plek voor culturele en sociale ontmoetingen, over een kwaliteitsvolle plek voor onderwijs, maar net zo goed over waterbeheer, mobiliteit en biodiversiteit. Het is met dit soort projecten dat een relatief kleine overheid als de VGC een zo groot mogelijke impact voor ogen heeft.

Ik hoop dat het College hiermee de vragen die werden gesteld door de vraagsteller, heeft beantwoord.

Mevrouw Véronique Bidée: Dank u wel, bedankt voor jullie antwoord. Ik zit hier voor jullie als burger, onervaren hierin. Ook wel een beetje bang. Jullie zijn met velen, en ik zit hier maar alleen. Ik ben geen getrainde spreker, een beetje onvoorbereid en ik heb nu maar 5 minuten de tijd.

We weten dat er een probleem is, dat voelen we. We willen er iets aan doen. Ik wil dat jullie iets gaan doen aan de klimaatcrisis. Vandaar mijn vraag en daarom zit ik hier vandaag. Ik wil jullie vragen om werk te maken van een nieuw normaal, een positief perspectief, daarbij rekening houdend met sociale rechtvaardigheid.

Ik verwacht dat jullie ons op weg zetten. Ik droom van een toekomst. Ik droom van een mooie, Brusselse, toekomst met mijn lief: een huisje en een ukkie dat ik af en toe draag op mijn zij. Sympathieke burens erbij, simpel, naïef en fijn.

En toch ben ik niet meer zo blij als vroeger. Ik ben mijn zorgeloosheid kwijt. Ik zou daar ook wel willen zitten, zorgeloos als een toeschouwer die kijkt. Ik kan dat niet, want het raakt mij. Ik ben jaloers op jullie positie. Jullie hebben de kans om iets te doen. De kans, de correcties, de macht en ook wel een paar miljoen om dingen mee te doen. Ja, het probleem is globaal. Jullie kunnen ingrijpen en een verschil maken, hier en lokaal.

Tegelijkertijd zou ik niet op jullie plaats kunnen zitten. Politiek is een harde stiel. In de belangenstrijd vallen er regelmatig mensen buiten strijd. Met het klimaat kunnen we geen deal sluiten. Kan die hittegolf een beetje korter en zachter alsjeblieft? Liever geen vluchtelingen meer, we hebben er al zoveel. Liever geen overstromingen in Brussel deze keer. Ik hou van mijn leven, hier.

Ik kocht net een huisje in Koekelberg met mijn vriend. Twintig jaar samen in de schuld, maar met wat geduld en hard werk zijn we ooit misschien samen schuldenvrij, dicht bij onze familie en vrienden, met zachtheid voor ons toekomstige kindje, dat misschien binnen 20 jaar een tiener zal zijn. Hopelijk niet vol verwijten naar u en mij. Ik wil geen spijt. Als ik mij voor 20 jaar engageer, in de schulden steek, wil ik een gezond en normaal leven, met mijn gezin en vrienden. Zonder acht weken durende hittegolven in ons witte eiland, onze huisraad die wegdrijft in een overstroming, geopolitieke spanningen, barsten in de straat, bosbranden steeds meer koolstof in de lucht.

We vragen dat ook jullie het voor ons opnemen tegen de tikkende tijd. Ja, het probleem is globaal. Jullie kunnen nog zoveel doen. Precies hier waar jullie nu zijn, lokaal. De toekomst van mijn geluk reikt verder dan jullie ambtstermijn. Ik zie jullie soms armen kruisen, mensen die wegkijken, en ik moet rustig blijven. Toch ben ik dankbaar dat ik hier vandaag mag zijn, met jullie mag praten en iets heb mogen vragen. Dus terug op het spoor. Een klimaatbeleid. Wanneer doen jullie mee? Dit is een klein begin, maar kan er meer ambitie in? Moet het haalbaar? Betaalbaar? Het doet pijn wanneer je weet dat we nog niet goed genoeg bezig zijn. Eigenlijk nog redelijk achteraan in de rij staan. Wat we beslissen om daaraan te doen, hoeft geen klimaatplan te heten. De cijfers moeten wel kloppen. Niets doen leidt tot niets, en dat moet stoppen. We weten dat er een probleem is. We voelen dat er een probleem is. We willen er iets aan doen! Dus een klimaatbeleid. Wanneer gaan jullie meer doen? En waar gaan we beginnen?

Goed nieuws: je moet echt niet wachten op een ander zijn richtlijnen. Als beleidsmakers kunnen jullie voortrekkers zijn. Dat vraagt wel wat creativiteit. Er is nog veel onontgonnen terrein. Maak een sterk klimaatbeleid dat voor is op zijn tijd, dat doet wat nodig is. Neem verantwoordelijkheid binnen onderwijs, cultuur, welzijn en gezondheid. 40 % uitstoot eraf, niets erbij. *“Je kan de verantwoordelijkheid van morgen niet ontlopen door het vandaag te ontwijken”*, dat zei Abraham Lincoln. Dit is een fijn begin. Begin aan ons nieuwe verhaal. Begin ergens. Steek je tenen erin en ga dan dapper verder. De toekomst begint nu. Mijn toekomst begint nu en ook die van u. En ik reken op u... en op u, en op u, en op u. *(wijst naar de raadsleden)*

Mijn 5 minuten zijn bijna, of al voorbij. Ik heb ook nog iets bij me. Geen stress, ik ben een slechte activist. *(haalt een brik soep uit haar tas)* Ik ga niet gooien. Geen show vandaag, geen vliegend soepfestijn. Ik heb me ook niet vastgelijmd. Maar dit is een symbolisch geschenk: een brik soep.

Het is te weinig om te delen, maar neem deze in ontvangst, en hoor mij alstublieft. Bedankt dat ik hier vandaag mag zijn. De soep wordt nooit zo warm gegooid als dat ze wordt gegeven. *(applaus op alle banken)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.
